

Rasspecifik avelsstrategi för Malteser

Innehåll

Inledning	4
Generellt om rasen.....	4
Rasens historia, bakgrund och utveckling	4
Historik:	4
Sverige	5
Rasens population/avelsstruktur (SKK/Avelsdata).....	6
Nulägesbeskrivning	6
Populationsstorlek, registreringssiffror	6
Genomsnittlig kullstorlek	7
Inavelstrend (inavelsökning)	7
Användning av avelsdjur	8
Ålder vid första parning.....	8
Mål	8
Hälsa	10
Nulägesbeskrivning	10
Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen	10
Statistik ögon diagnoser 2012-01-01 – 2021-12-31	10
Statistik Patellaluxation 2012-01-01 – 2021-12-31	11
Rörelseapparaten	11
Kastration	11
Förekomst av reproduktionsproblem	11
Epifora	11
Mål	12
Strategier	12
Mentalitet och sällskapshundsegenskaper	13
Nulägesbeskrivning	13
Tillgänglighet	13
Vistelse i främmande miljö.....	13
Reaktion på främmande hundar	13
Reaktion på vilt.....	13
BPH	13
Mål	14

Strategier	14
Exteriör	15
Nulägesbeskrivning	15
Mål	15
Strategier	15
Bilagor	16

Inledning

Då det förra RAS-dokumentet är från 2008 har vi valt att omarbeta vårt RAS från grunden. Vid fyra digitala uppfödarträffar har vi haft erfarenhetsutbyte, utformat enkätfrågor och senare analyserat resultatet av denna samt diskuterat själva RAS-dokumentet. Till dessa träffar har även de som fött upp minst en malteserkull de senaste fem åren men inte är medlemmar i klubben inbjudits. Enkäten som är resultatet av dessa uppfödarträffar skickades ut till totalt 754 personer som enligt SKKs ägarregister äger minst en malteser med en önskan om att de skulle skicka in ett svar per hund de äger, eller har ägt. Vi fick in svar för totalt 247 olika individer.

Mål och strategier

Malteserringen verkar för en frisk och sund malteser med bra mentalitet och rastypisk exteriör samt en långsiktigt hållbar avel. Detta uppnås genom att använda friska, sunda och rastypiska hundar i avel samt att värna genetisk variation. Genom kontinuerligt inhämtande av information om rasens hälsostatus, exteriöra utveckling och mentala status hoppas vi kunna följa upp och föra rasens utveckling framåt i Sverige. Med information till uppfödare, hanhundsägare och medlemmar vill vi öka kunskaperna och förståelsen för avelsarbetet i rasen. Ansvaret för val av avelsdjur och avelsresultat åvilar den enskilde uppfödaren, rasklubben inhämtar, analyserar och delger information.

Generellt om rasen

Maltesern är, och har alltid varit, en omtyckt sällskapshund som sedan lång tid är spridd runtom i världen. Trots sin ljuva framtoning besitter den mod och tvekar inte om att larma när de anar fara.

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Historik:

I gällande rasstandard är centrala medelhavsområdet /Italien angivet som malteserns ursprungsland/hemland.

Bakgrunden till malteser är den samma som bolognese och bichon frisé. Dessa raser är sprungna ur den typ av hundar som omnämns av Aristoteles (348 – 322 f.Kr.) under benämningen "canes melitenses". Malteserliknande hundar finns också representerade i antikens konst och poesi.

Under renässansen var de små päls hundarna som hölls för sällskaps skull statussymboler för rika och framstående familjer och avporträtterades ofta

tillsammans med sina nobla ägare. De sköttes minutiöst med mycket kärlek att döma av såväl pälskonditionen och det tydliga bandet mellan ägare och hund som man kan se på dessa verk av den tidens stora konstnärer. Hundar som tveklöst har mycket gemensamt med den ras vi idag kallar malteser finns på tavlor målade av bl.a. Bruegel, van Eyck, Tizian, och Goya.

I hemlandet Italien har mycket av avelsarbetet präglats av samarbete med uppfödare i andra länder- från början huvudsakligen England men sedan allt mera inriktats mot USA.

Sverige

Rasen kom till Sverige 1910, en från England importerad tik som visades på Stockholmsutställningen 1911.

Genom framsynt avelsarbete inkluderande många viktiga importter av avelsdjur från olika populationer har inavelsgraden hållits låg och förutsättningar för ett konstruktivt avelsarbete skapats.

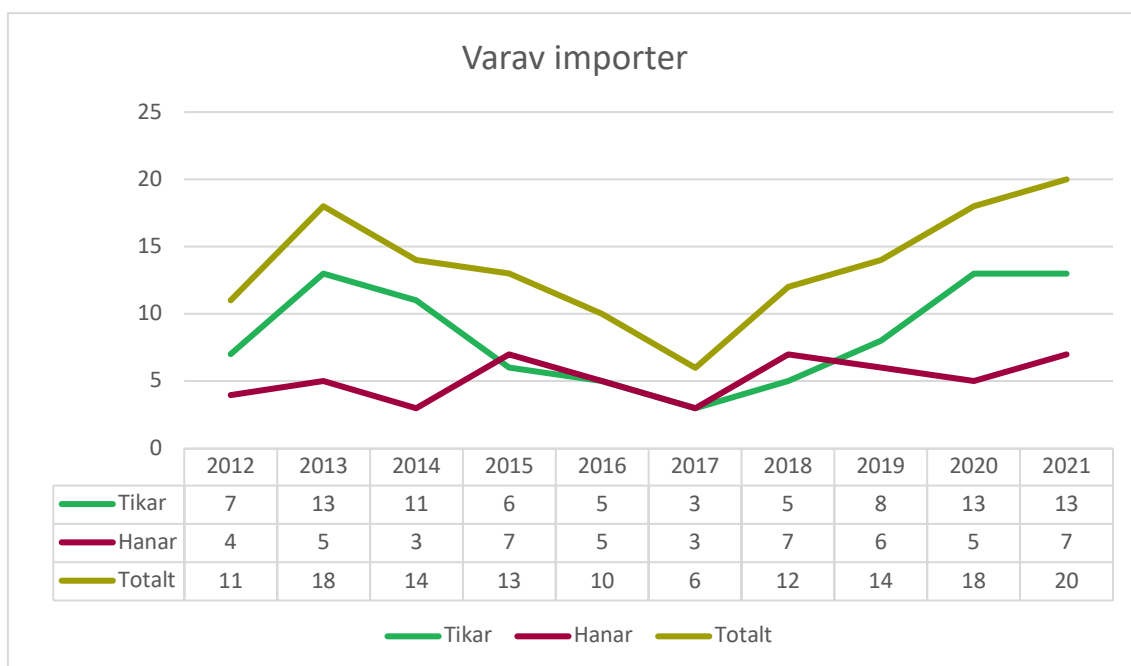
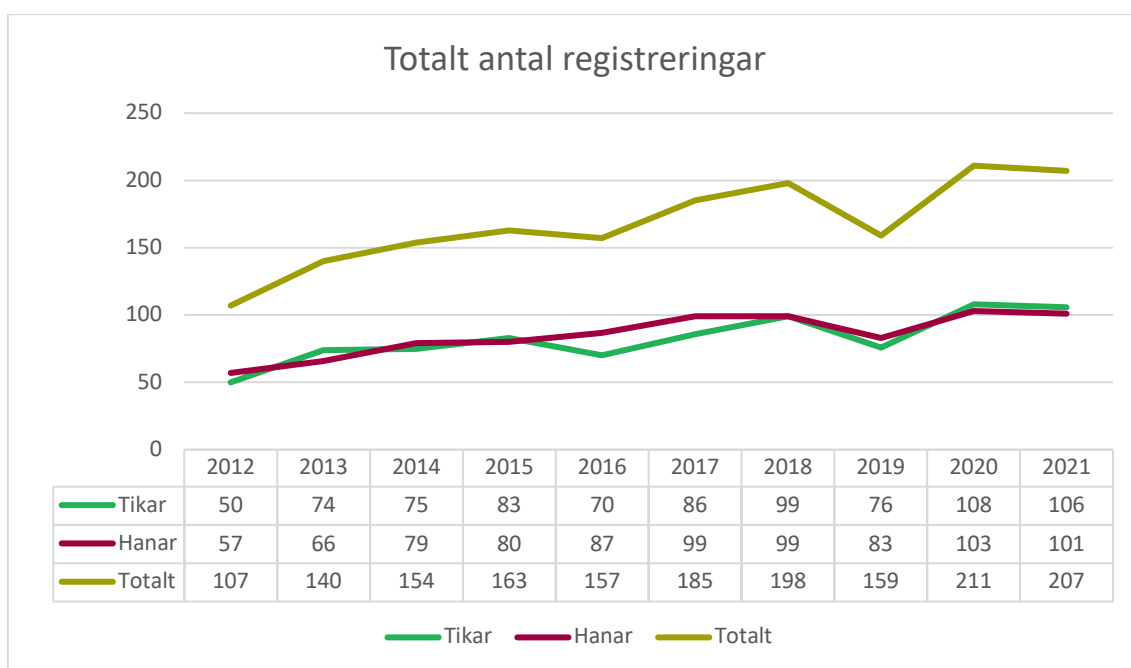
De första hundarna importerades från England men genom åren har uppfödare kommit att importera avelsmaterial från övriga Europa, USA, Ryssland, Korea och Nya Zeeland.

I åtskilliga år har efterfrågan på valpar varit större än tillgången. Många valpspekulanter vittnar om att man därför köper hundar som inte är registrerade i SKK men anges vara malteser. Under åren 2017–2021 registrerades hos Jordbruksverket sammanlagt 2338 "malteser". Under samma period registrerades totalt 960 malteser hos SKK. Detta innebär att minst 59 % (1378 hundar) med rasangivelsen "malteser" under denna period inte är registrerade i SKK. Därmed saknas reella möjligheter för oss att utvärdera dessa och de är inte heller tillgängliga för avel inom SKK.

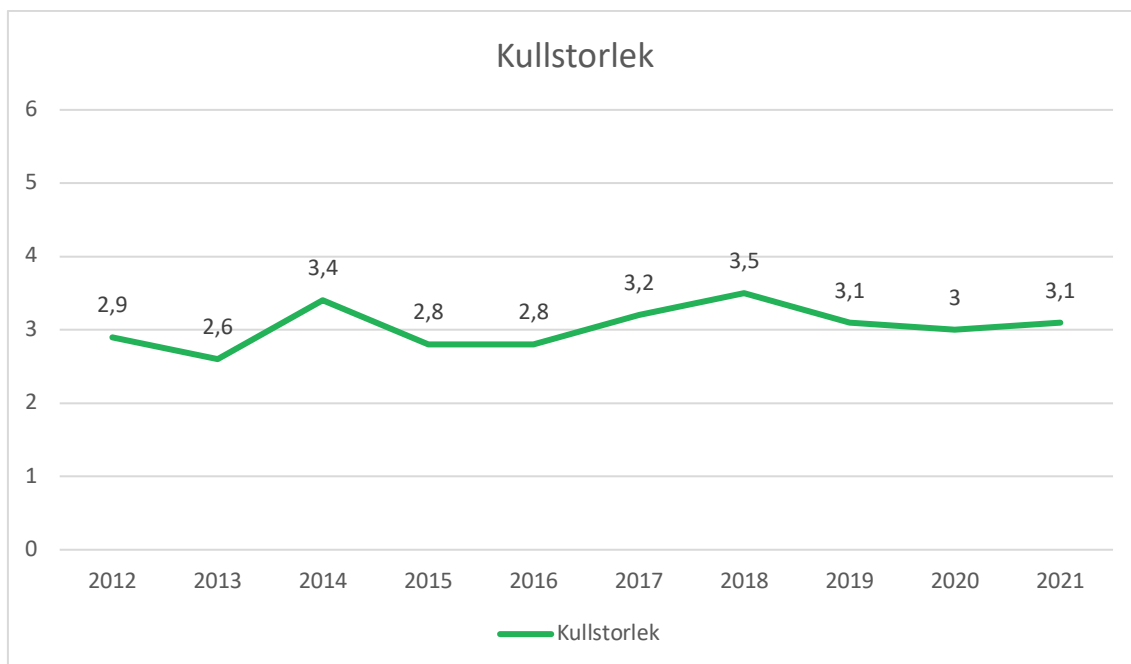
Rasens population/avelsstruktur (SKK/Avelsdata)

Nulägesbeskrivning

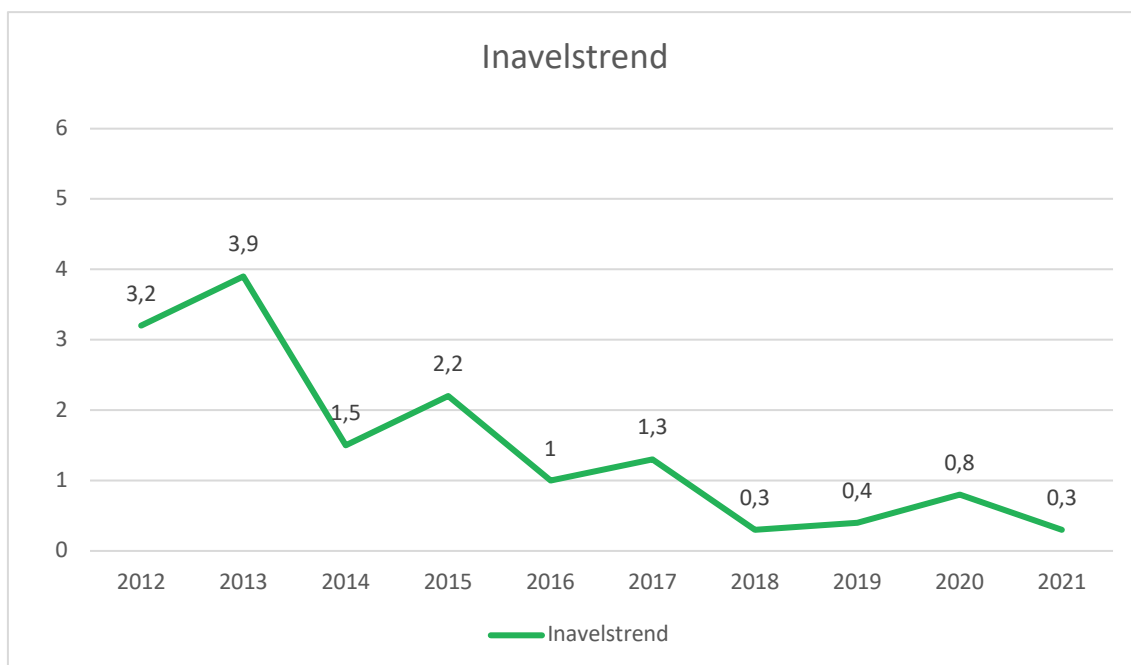
Populationsstorlek, registreringsiffror

Under perioden 2012-01-01 – 2021-12-31 registrerades det totalt 1 571 malteser i SKK.

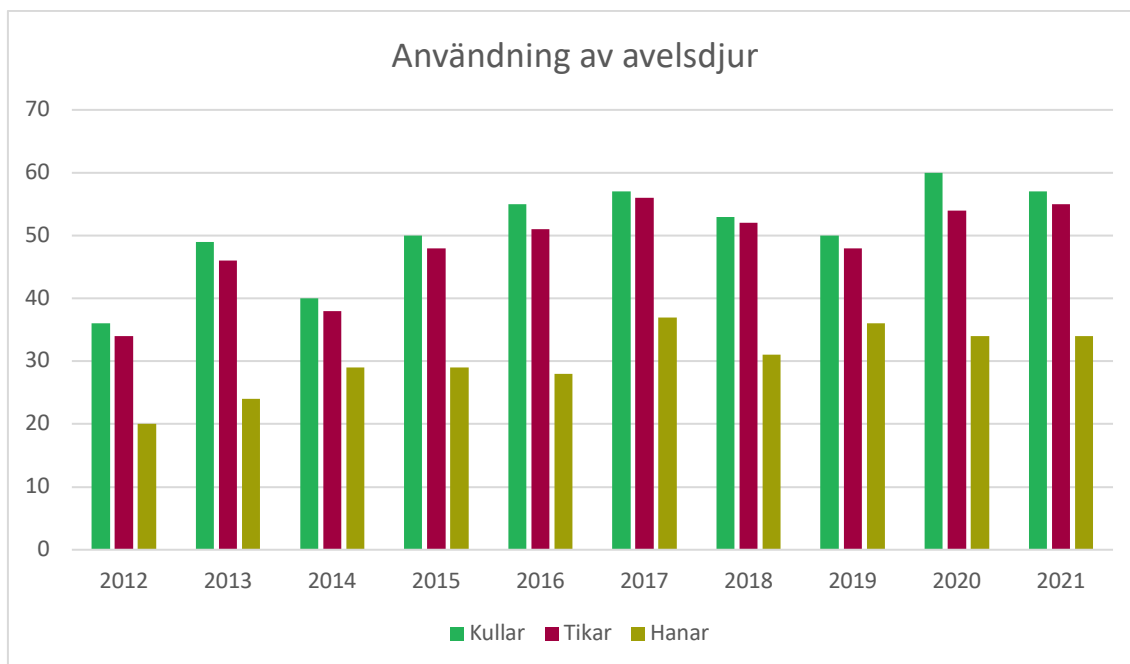
Genomsnittlig kullstorlek

Kullstorleken ligger stabilt på cirka 3 valpar per kull vilket är en indikation om att ingen påverkan på rasens fertilitet föreligger.

Inavelstrend (inavelsökning)

Under den observerade perioden har det skett en mycket positiv utveckling av inavelstrenden, där uppfödarna de senaste åren kommit ner i nivåer som anses vara långsiktigt hållbara.

Användning av avelsdjur

Man kan notera att det är mycket ovanligt att samma tik paras inom ett och samma år. Det är tämligen stor skillnad mellan antalet hanar och tikar som använts i avel under den aktuella perioden. För att öka förutsättningarna för långsiktigt hållbar avel är det önskvärt med bättre balans mellan antalet tikar och hanhundar som används i avel, dvs. antalet hanhundar som används i avel bör öka.

Ålder vid första parning

Det har förekommit att unga hundar, både tikar och hanar har använts i avel. Det bör poängteras att det är såväl enligt både djurskyddslagen som SKKs grundregler inte tillåtet att para tikar som är yngre än 18 månader.

Mål

- att bevara den genetiska variationen genom att använda många olika avelsdjur med sinsemellan olika genetisk bakgrund, helst lika många hanhundar som tikar och därigenom bibehålla en låg inavelsgrad varigenom risken för spridning av sjukdomsgener minimeras. Därtill ökas då möjligheterna till val av avelsdjur i framtiden

Strategier

- att genom information vid digitala möten och i artiklar på rasklubbens hemsida öka kunskapen om populationsgenetik och rasens förutsättningar

- att genom information till uppfödare och hanhundsägare om rasens situation i andra länder i den mån data finns tillgängliga optimera förutsättningarna för väl genomtänkta import
- att öka intresset för att föda upp rasen och/eller att låta sin hanhund användas i avel inom SKKs organisation
- att klargöra för såväl valpköpare som uppfödare att även icke meriterade malteser kan utgöra ett viktigt tillskott i avelsarbetet.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen

De svenska uppfödarna har goda kontakter med sina valpköpare och den gängse uppfattningen är att maltesern är en frisk ras. Den är placerad i den bästa bonusklassen hos försäkringsbolagen.

Våren 2021 skickades det ut en enkät till malteserägare med mailadressuppgifter i SKKs ägarregister. Enkäten fick 247 svar, malteserägare är uppenbarligen mycket engagerade i sina hundar och deras hälsa. Svaren på denna enkät bekräftade bilden av maltesern som en frisk ras.

97 % skattade sin hunds hälsa som mycket god, god eller tillfredsställande. Det var bara 7 ägare som uppgav att de behövde besöka veterinären mer än 4 gånger per år för annat än vaccinationer och hälsokontroller.

Enkäten med svar i sin helhet finner ni i bilaga 1.

Statistik ögondiagnoser 2012-01-01 – 2021-12-31

Diagnos	Antal
Lindrig RD/näthinneveck	1
Irishypoplasi	1
Entropion, medial	1
Katarakt, total. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex bakre, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, måttlig. Ärftlig	1
Linsluxation, primär	1
Progressiv retinal atrofi (PRA)	2
Retinopati. Ärftlighet kan förnävarande ej bedömas	1
Retinopati. Genetisk betydelse okänd	1
Vitreusprolaps	1
Vitreusdegeneration	1
Öga UA	14
Corneadystrofi	1

Under perioden har det rapporterats om ett misstänkt fall av progressiv retinal atrofi hos en hane importerad från England. Eftersom sjukdomen inte noterats i rasen tidigare vare sig i Sverige eller i andra länder, planeras, efter kontakt med SLU och hundens ägare, att en specialobduktion utförs för att säkerställa diagnosen. Såväl hundens uppfödare som den italienska rasklubben har kontaktats i fallet. I rasklubbens enkät framkom inget som tyder på att synstörningar förekommer i rasen. Denna hund återkommer två gånger i statistiken som redovisas ovan då den undersökts vid två separata tillfällen.

Statistik Patellaluxation 2012-01-01 – 2021-12-31

Diagnos	Antal
patella, mediant grad 1	6
patella, mediant grad 2	2
patella, mediant grad 3	1
patella, ua	31
Totalt antal undersökta	40

Medelåldern vid patellaundersökning under perioden var 27 månader.

Rörelseapparaten

Symptom och/eller diagnos avseende rörelseapparaten angavs hos 11 % av de svarande i enkäten. Detta innefattade bl.a. olycksfall, förslitningsskador och patellaluxation. 10 hundar var opererade för trauma eller för patellaluxation.

Kastration

Av enkätsvaren framgick att 35 % av hanhundarna var kastrerade. I förlängningen får detta konsekvenser för aveln då mer än en tredjedel av alla hanhundar inte är tillgängliga för avel. För majoriteten var orsaken till detta inte veterinärmedicinska skäl utan ägarrelaterade där andra lösningar torde vara tänkbara.

Förekomst av reproduktionsproblem

Inga uppgifter tyder på problem med könsdrift, parningsförmåga, valpningar eller omhändertagande av avkomma hos annat än enstaka individer.

Epifora

I enkäten framkommer att många hundar har epifora alltså att de har rinnande ögon och/eller missfärgning av pälsen under ögonen. Det ger inte hunden några besvär men är kosmetiskt störande. Trots att detta är vanligt förekommande av och till hos många raser finns det ingen säkerställd orsak till fenomenet.

Mål

- att bevara rasen frisk
- att halvera andelen hanar som kastreras utan veterinärmedicinska skäl inom 10 år.

Strategier

- att genom artiklar i rasklubbens tidning och via uppfödarna informera om vilka beteenden som påverkas av kastration samt risker och konsekvenser med ingreppet.

Mentalitet och sällskapshundsegenskaper

Nulägesbeskrivning

Tillgänglighet

Enligt enkätsvaren angav 197 att deras hund är positiv vid kontakt med främmande människor. 49 individer angavs vara reserverade och 12 angavs som avvisande eller aggressiv mot människor.

Vistelse i främmande miljö

176 individer angavs i enkäten vara trygga i alla miljöer och enbart 21 som ängsliga eller oroliga i främmande miljöer.

Reaktion på främmande hundar

155 individer angavs som positiva vid kontakt med främmande hundar medan 42 uppfattades som aggressiva vid kontakt med främmande hundar.

Reaktion på vilt

Endast 11 individer angavs jaga efter vilt när de är fria i markerna.

BPH

Sedan 2010 har totalt 13 maltesers genomfört BPH varför det inte går att dra några slutsatser på populationsnivå avseende resultaten av dessa beskrivningar.

Mål

- öka vår kunskap om rasens beteende
- att minimera antalet malteser som uppvisar beteenden som inte är rastypiskt.

Strategier

- att rasklubben informerar om BPH i medlemsbladet
- att uppmana uppfödare att vara uppmärksamma på ev. avvikelser från det önskvärda beteendet hos avelsdjur och deras avkommor
- informera om rasens egenskaper och lämplig fostran och handhavandet i medlemsbladet och vid medlemsträffar.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Rasstandarden beskriver en sunt konstruerad hund utan exteriöra överdrifter eller förhållanden som kan leda till osundhet. Tyvärr är det relativt få individer som ställs ut då många valpköpare saknar intresse för utställning och/eller väljer att klippa pälsen mycket kort. Vid genomgång av domarkritiker finns inget som tyder på att man uppmärksammat osund exteriör.

Mål

- att bevara rasens sunda exteriör och rastyp

Strategier

- genom information till uppfödare och domare om rasstandarden och dess tillämpning
- att öka intresset för att delta på utställning eller exteriörbedömning bland annat genom klasser för nedklippta hundar på rasspecialer

Sammanfattning

Prioritering av viktiga kortsiktiga och långsiktiga mål

För att bevara maltesern med alla dess uppskattade egenskaper och ge kommande uppfödargenerationer möjlighet att bedriva avel, dvs. skapa förutsättningar för långsiktigt hållbar avel är högsta prioritet att verka för god genetisk variation. Detta innebär att så många avelsdjur som möjligt skall utnyttjas och att import av avelsdjur sker primärt för att tillföra nytt genetiskt material. Selektionstrycket ska hållas lågt.

Plan för fortsatt arbete i klubben

Under pandemin introducerades tidigt digitala uppfödarträffar. Vi planerar att fortsätta med dessa även efter pandemin då det ger alla goda möjligheter att delta och ger ett gott samarbetsklimat. Dessa träffar bidrar även till ett gott informationsflöde.

Vi planerar att göra en ny hälsoenkät 2026.

Bilagor

- Bilaga 1: Enkät svar "Hur mår din malteser?" 2021
- Bilaga 2: Statistik BPH

Bilaga 1: Enkät svar ”Hur mår din malteser?” 2021

Resultat från Malteser-Ringens hälsoenkät 2021

Tack till alla engagerade malteserägare som deltagit och svarat på enkäten!

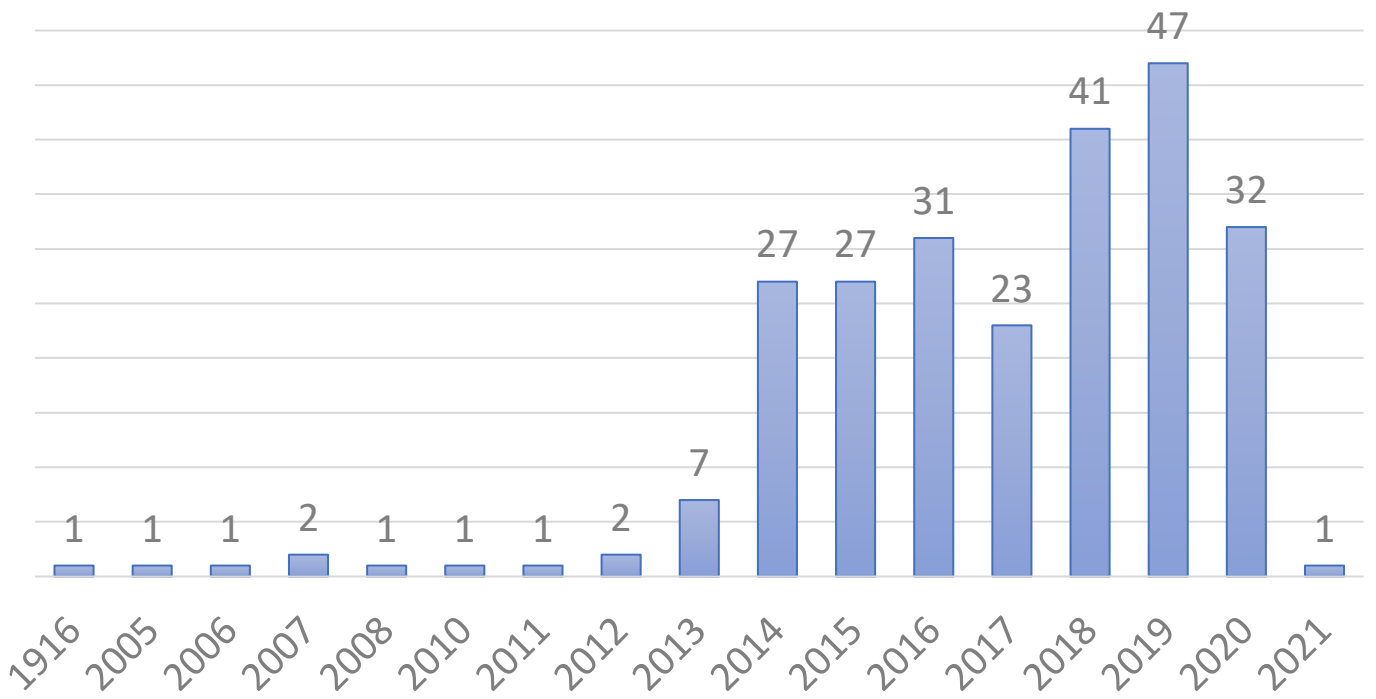
Med 246 individuella svar har vi ett mycket gott underlag för att kunna gå vidare och arbeta med vårt RAS-dokument.

Om ni har några frågor gällande resultaten som redovisas här, vänligen hör av er till vår Vice ordförande, Fredrika Rönquist på

Fredrika.ronquist1956@gmail.com

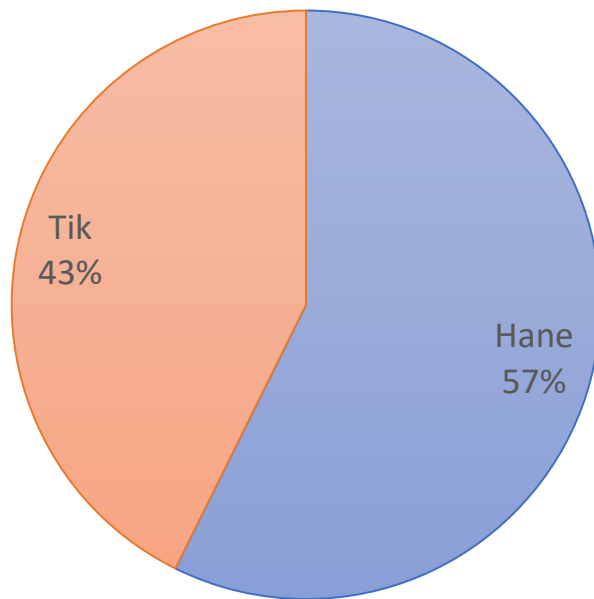
Åldersfördelning

Din hunds födelseår

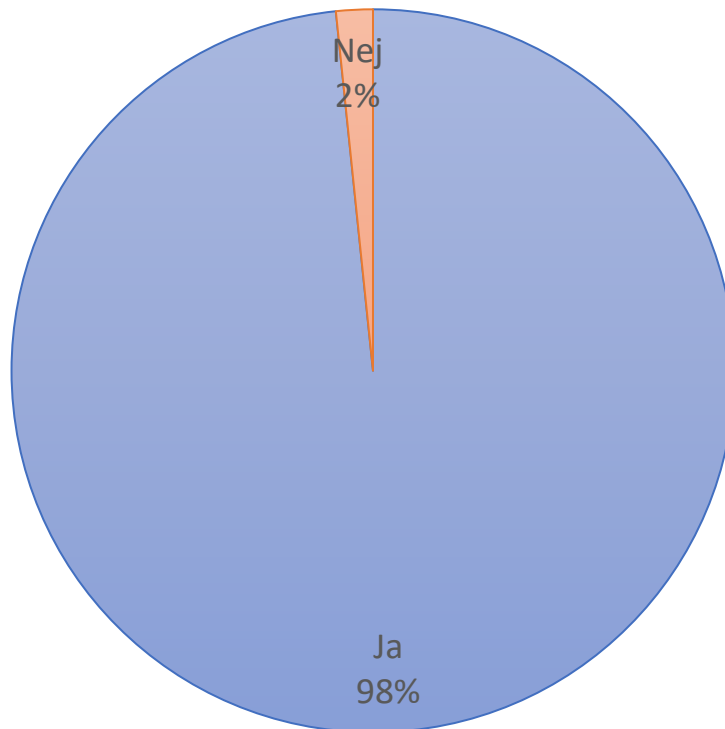
Könsfördelning

Din hunds kön

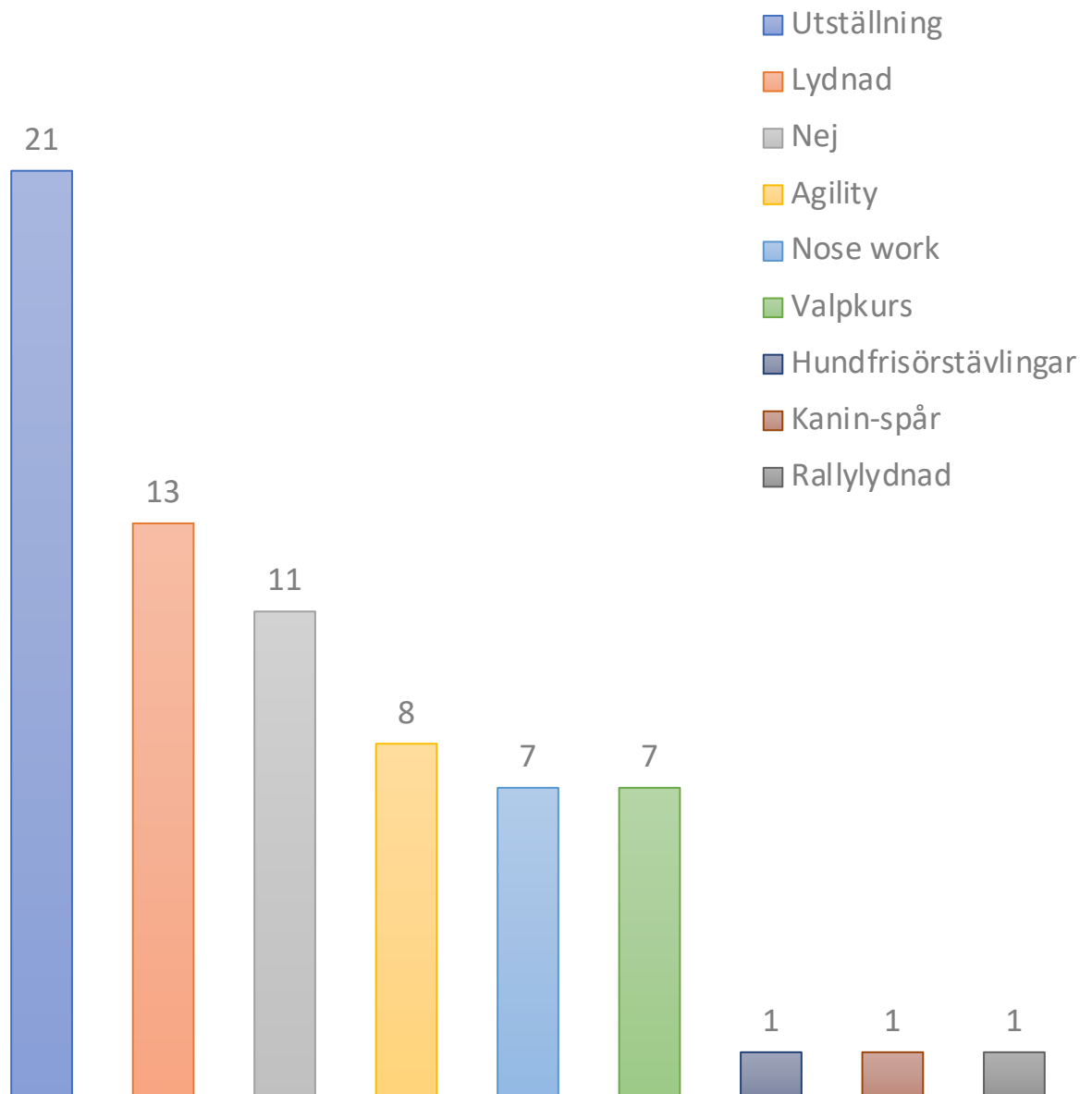
Förväntningar på hunden

Uppfyller hunden din förväntningar?

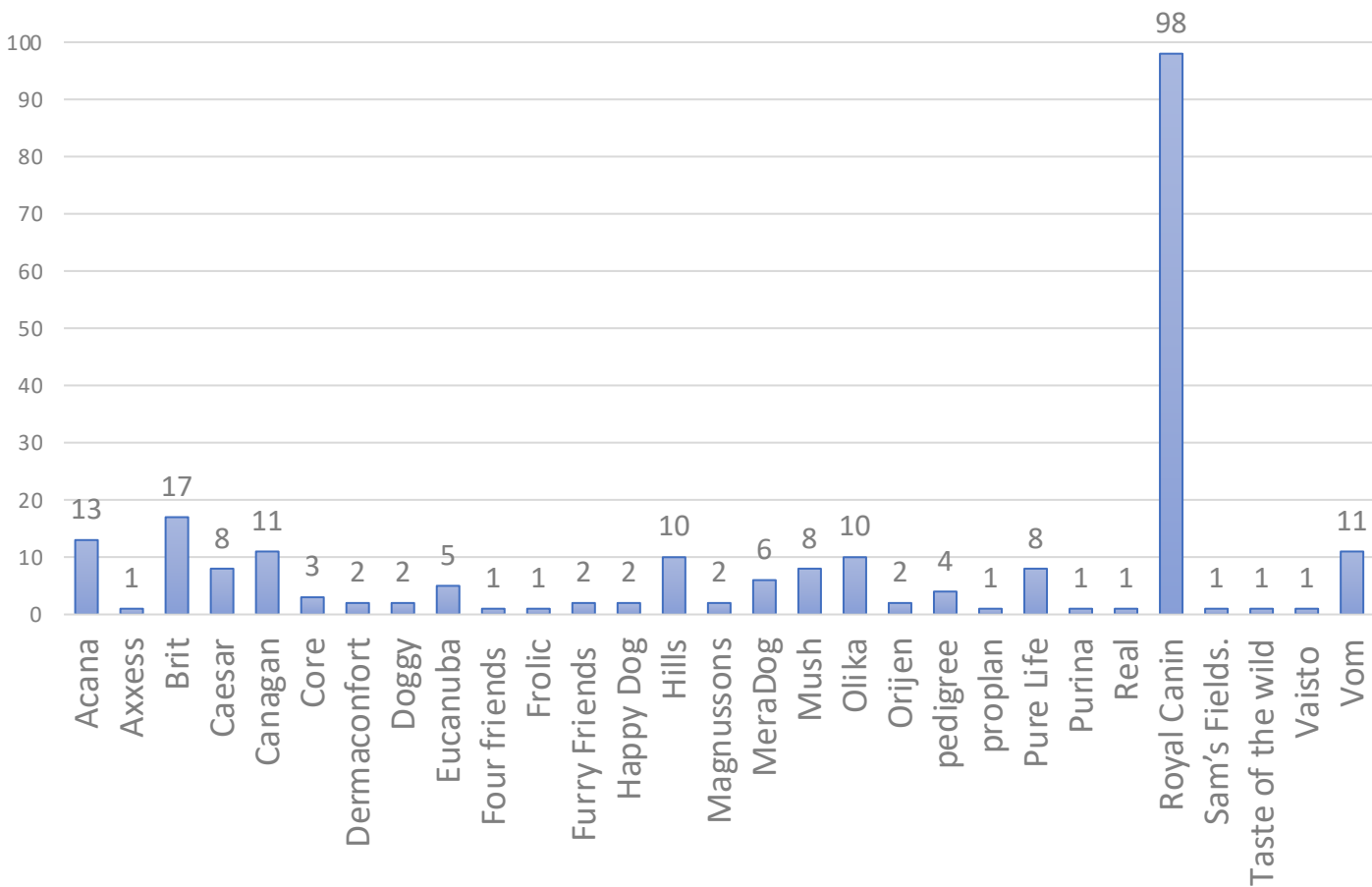
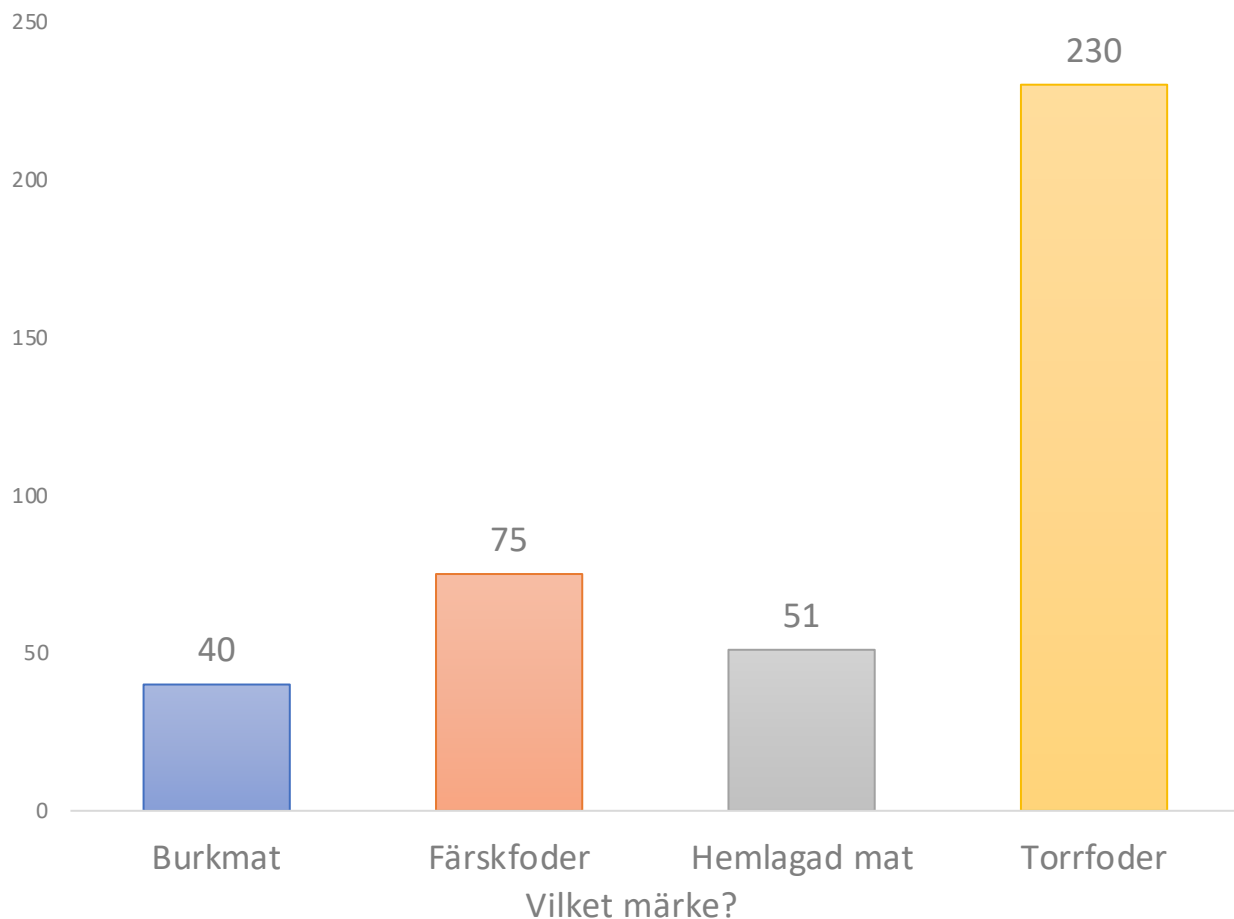
Aktiviteter med sin hund

Deltar du med din hund i några aktiviteter? Vilken/vilka?

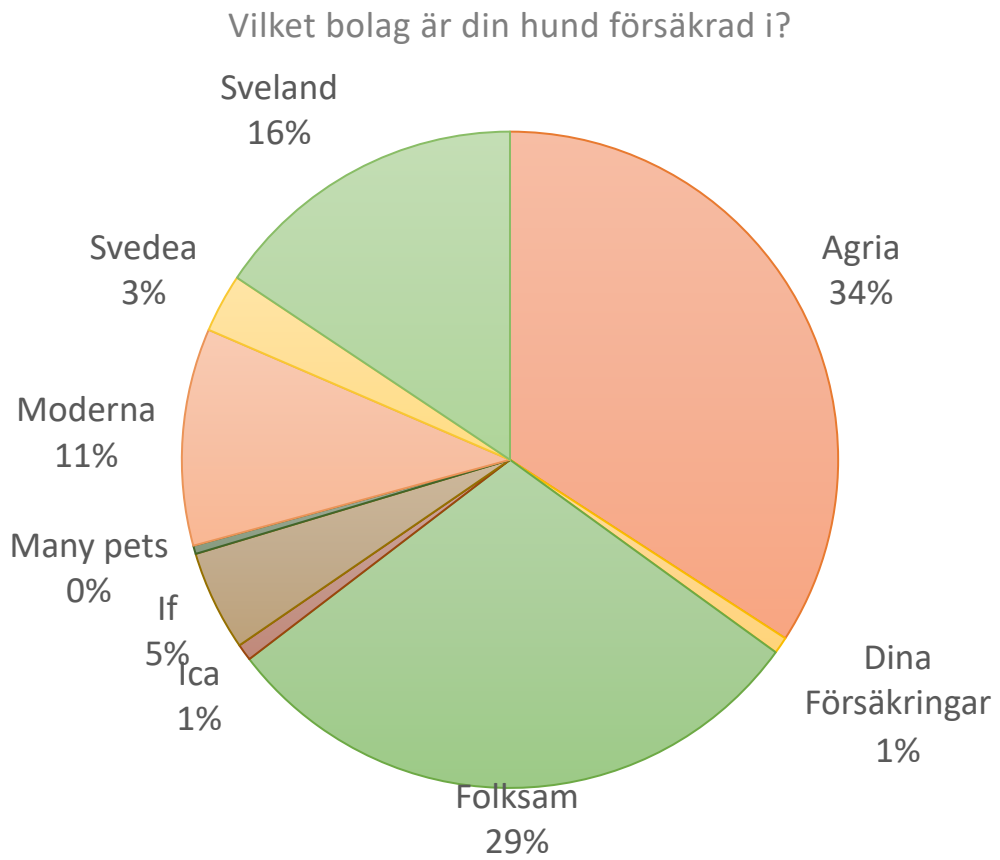

Frågor om foder

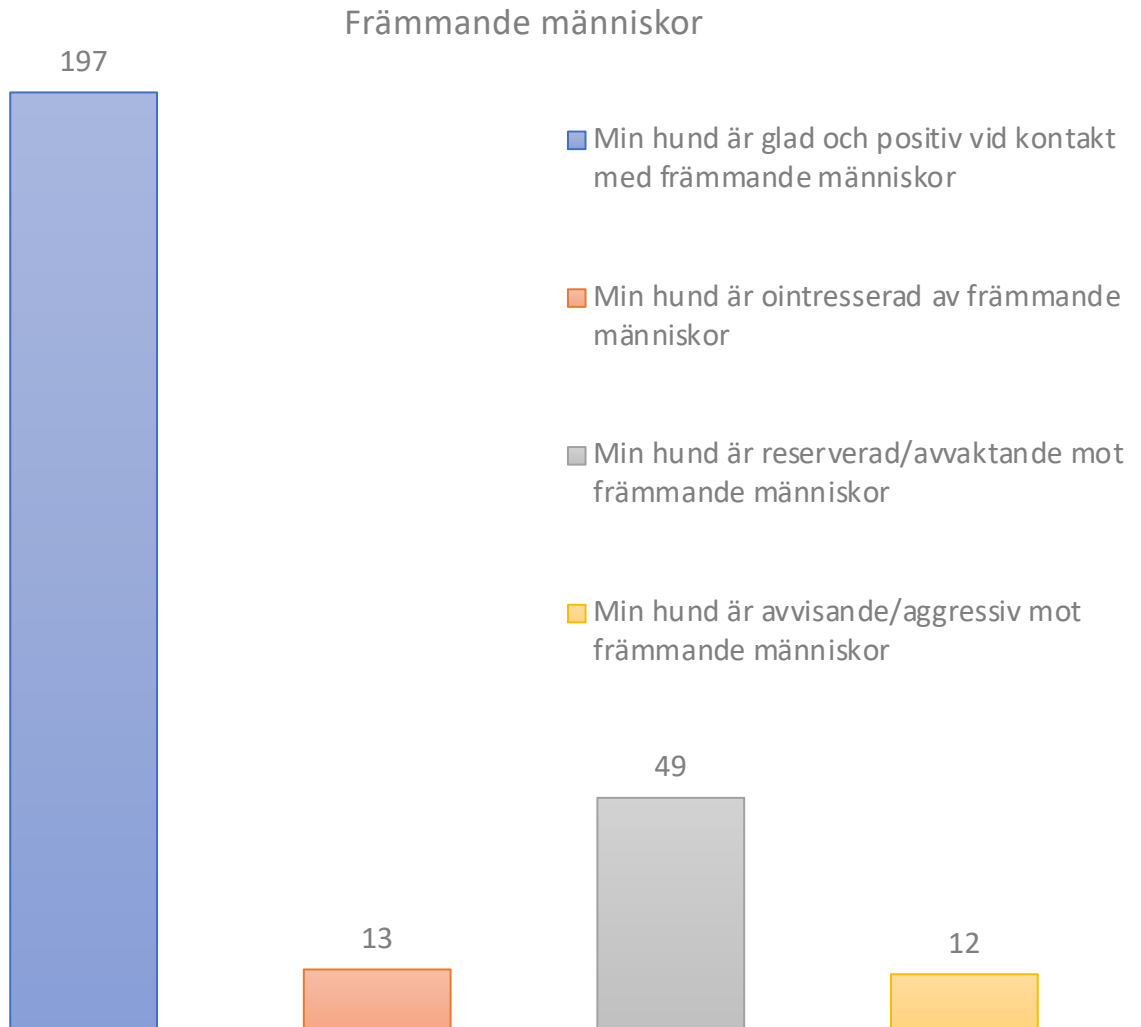
Vad äter din hund?

Försäkringsbolag

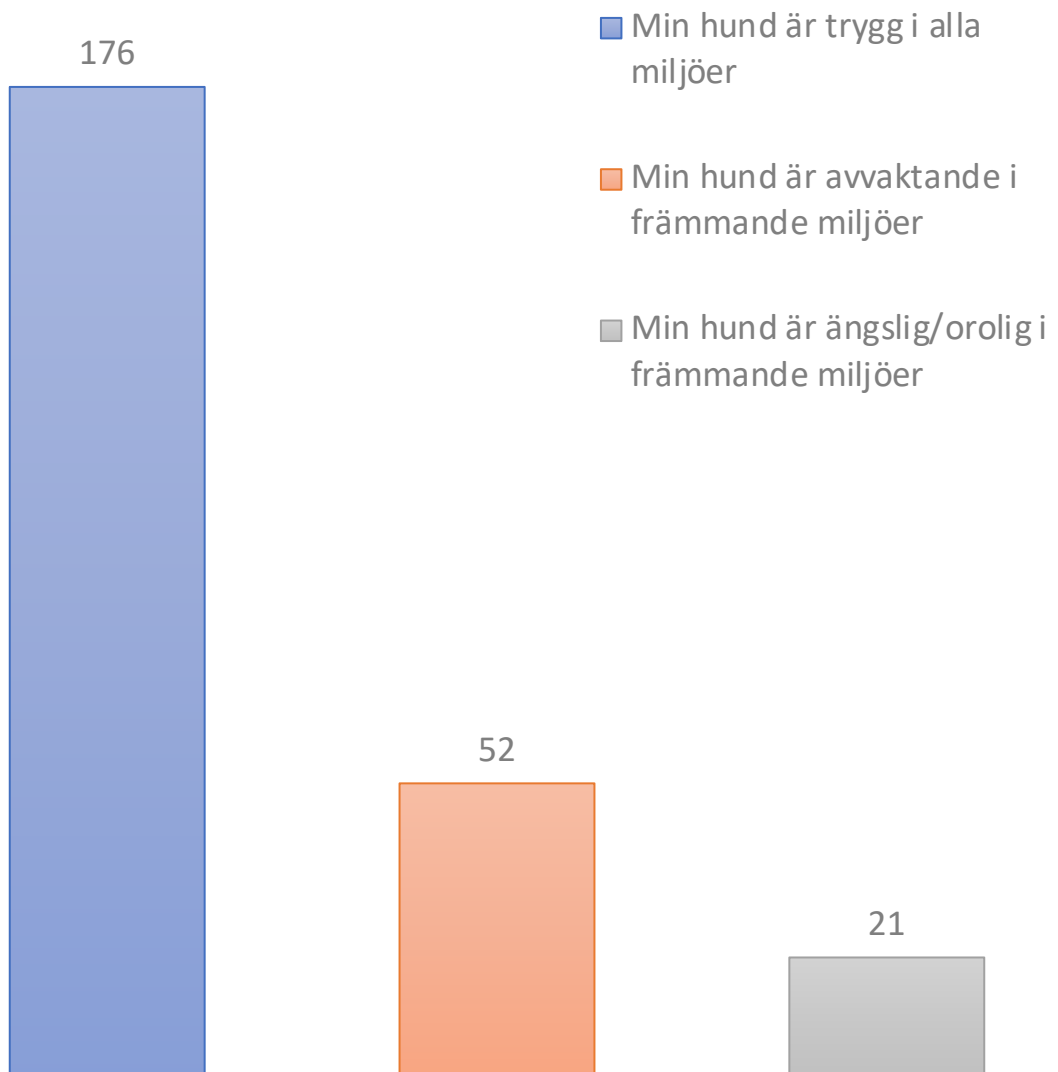
Påståenden om beteenden

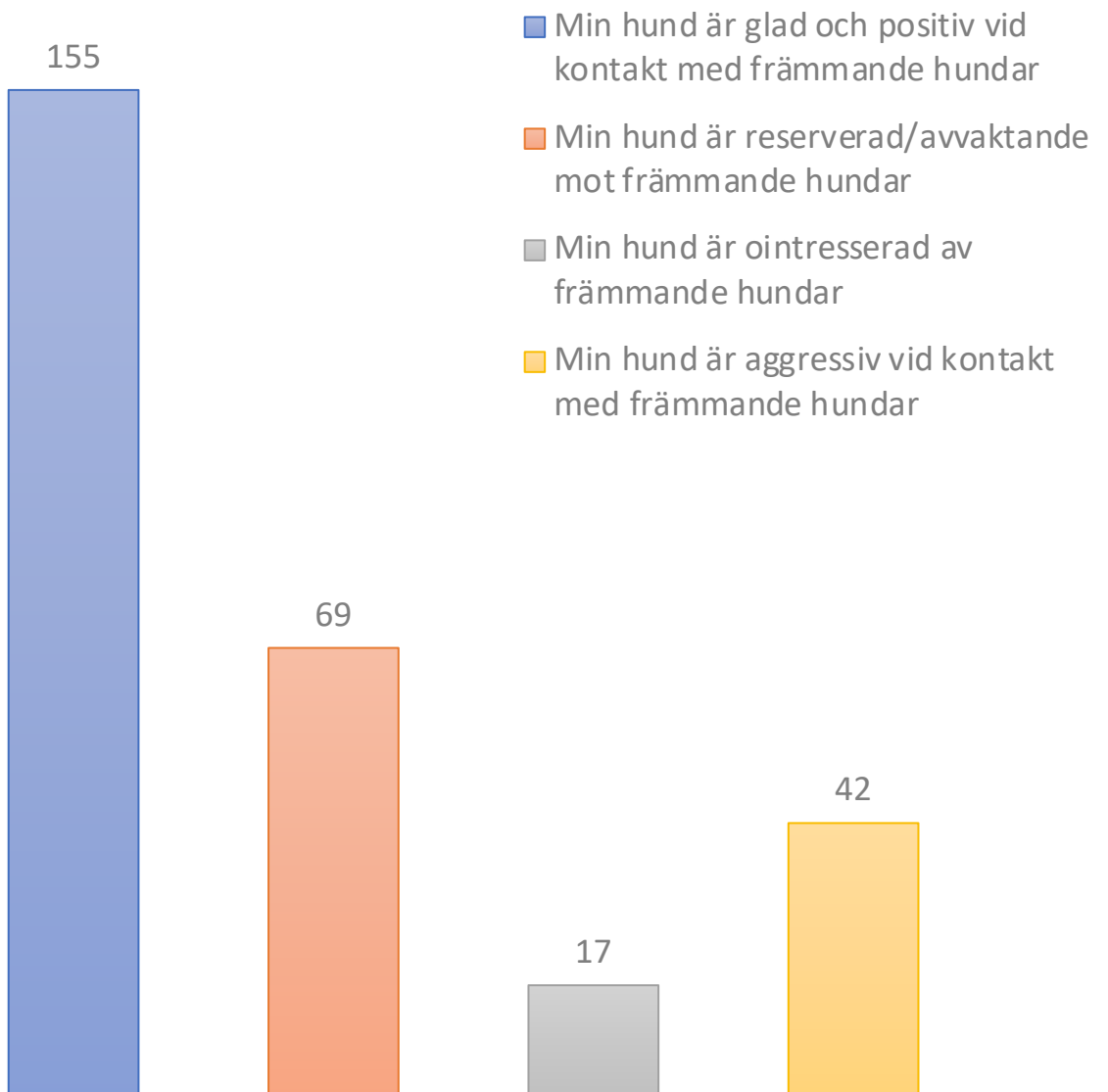
Påståenden om beteenden

Främmande miljöer

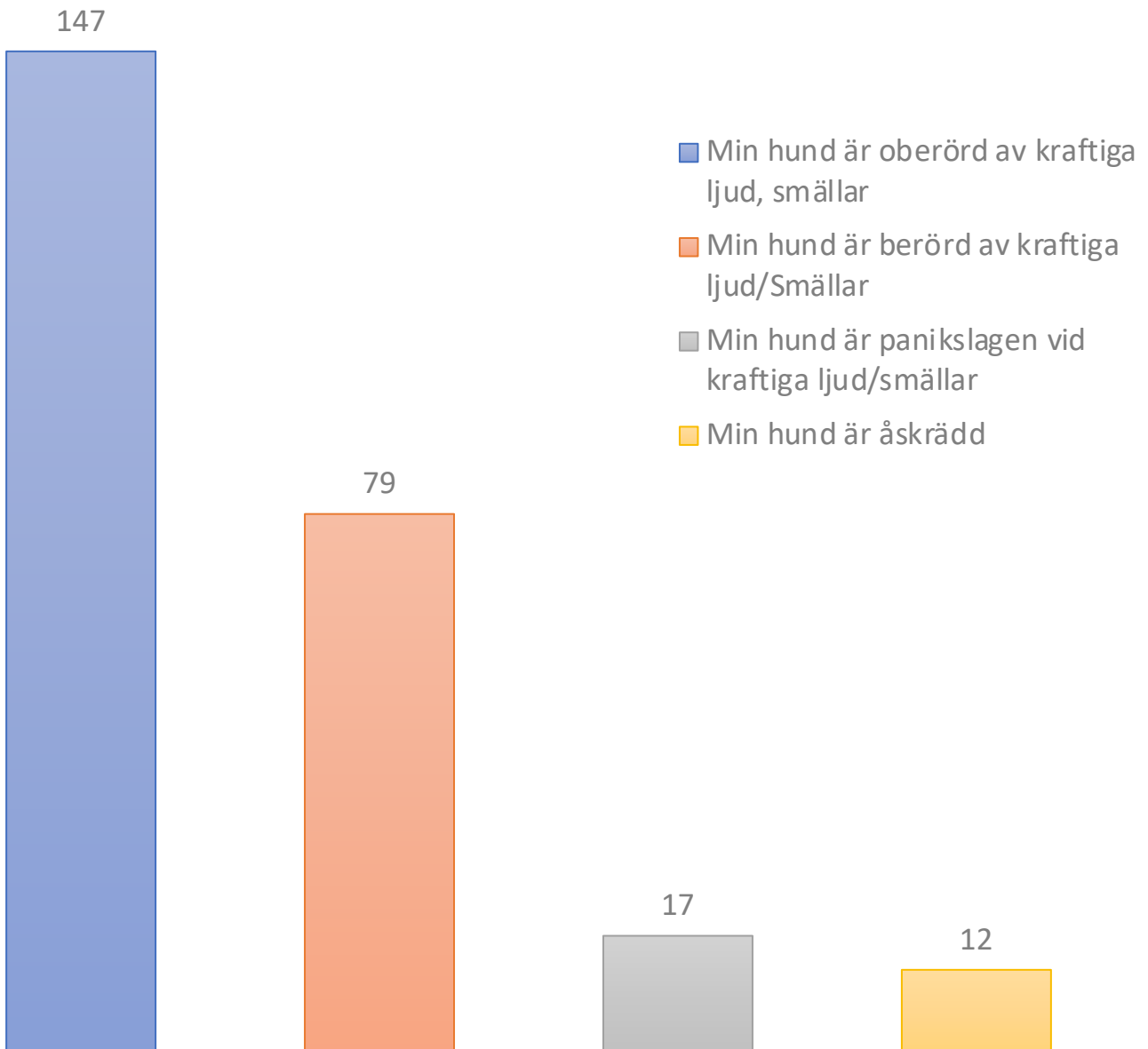
Påståenden om beteenden

Främmande hundar

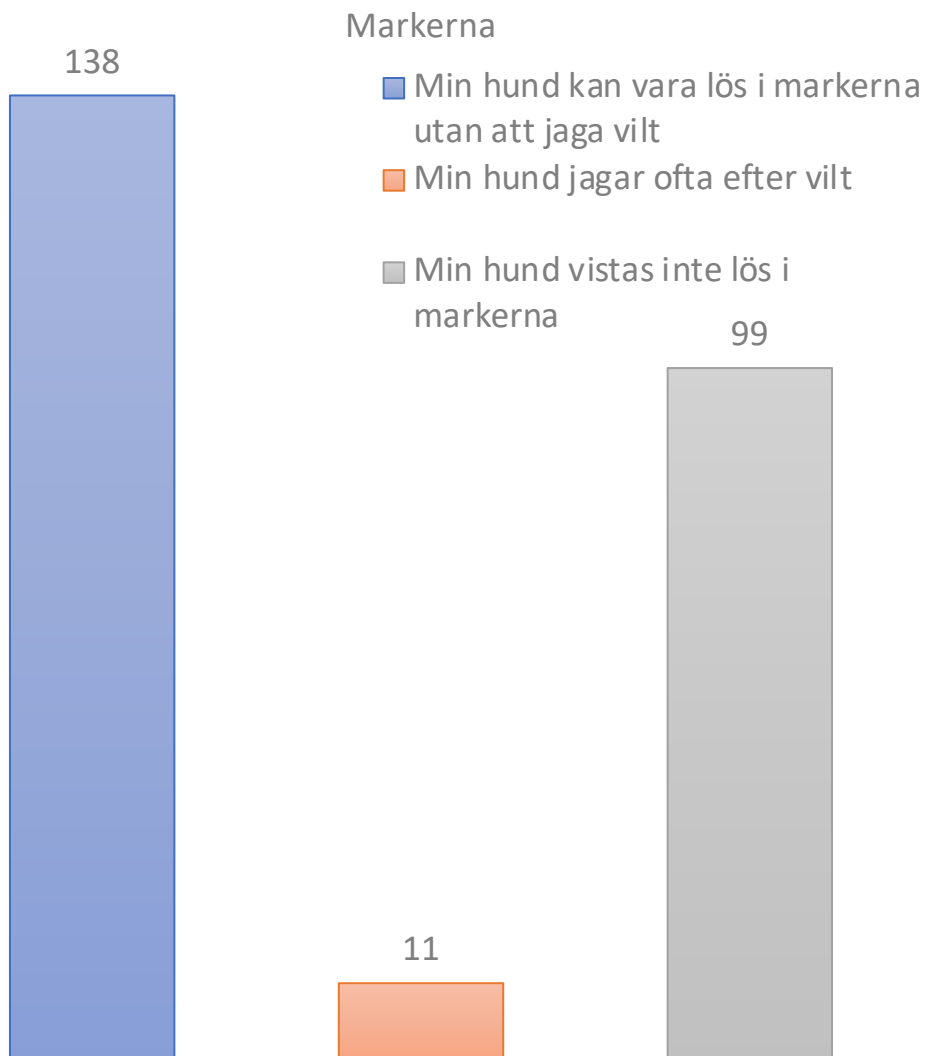

Påståenden om beteenden

Kraftiga ljud

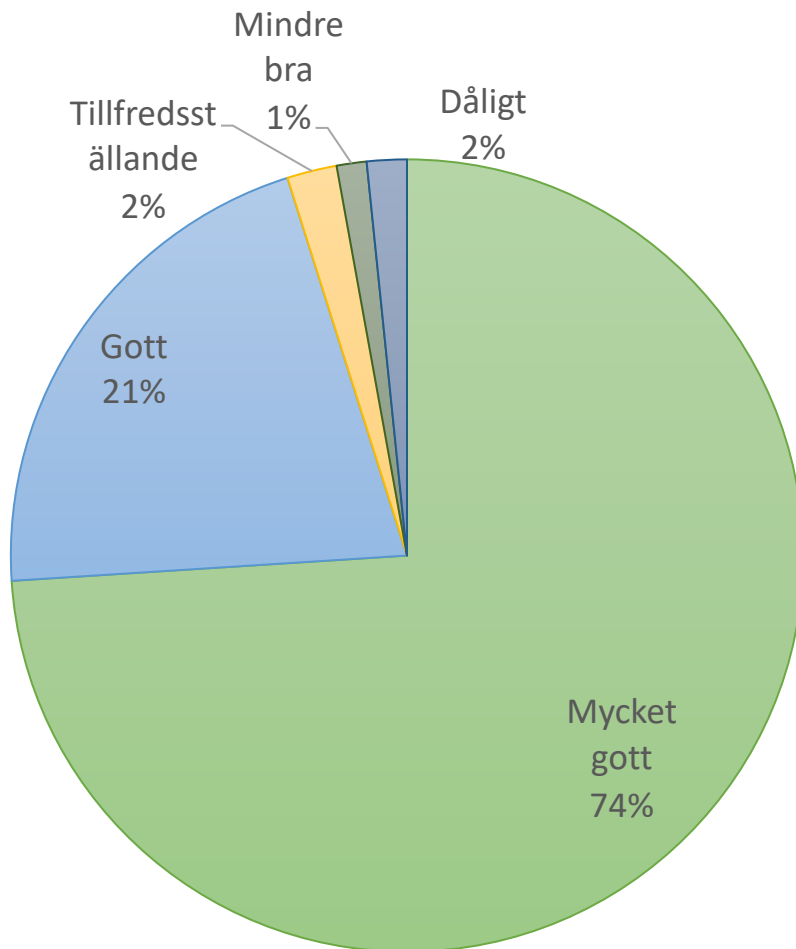

Påståenden om beteenden

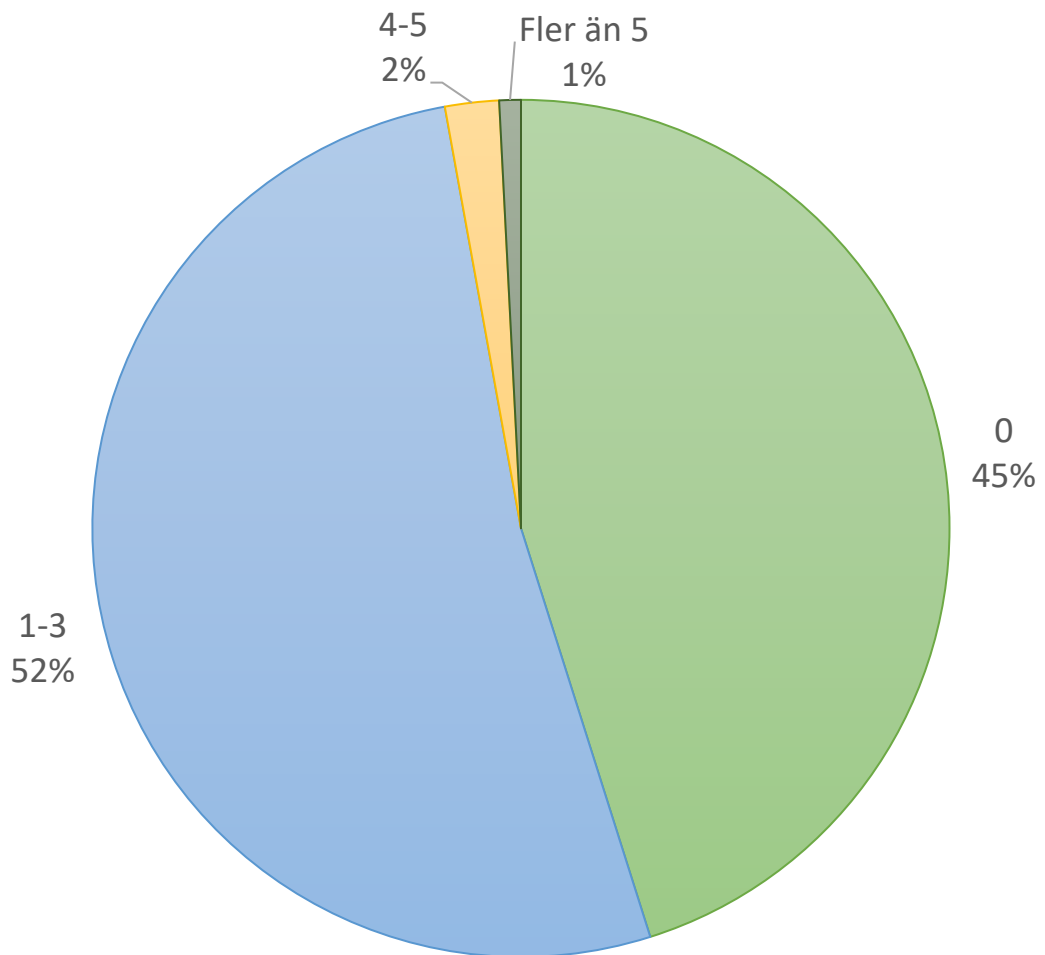
Självskattning om hundens hälsotillstånd

Hur bedömer du din hunds allmänna hälsotillstånd?

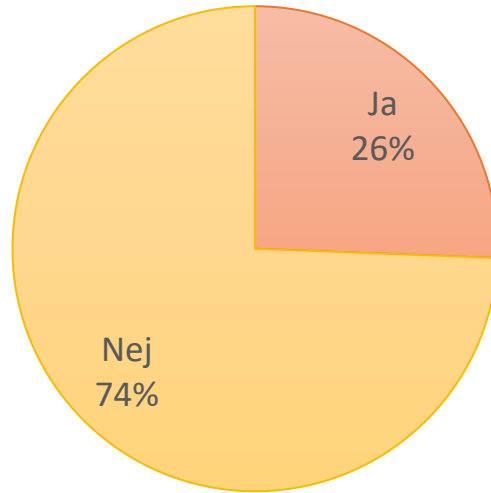
Veterinär

Hur många gånger per år besöker du veterinär för annat än vaccination, avmaskning eller hälsokontroll?

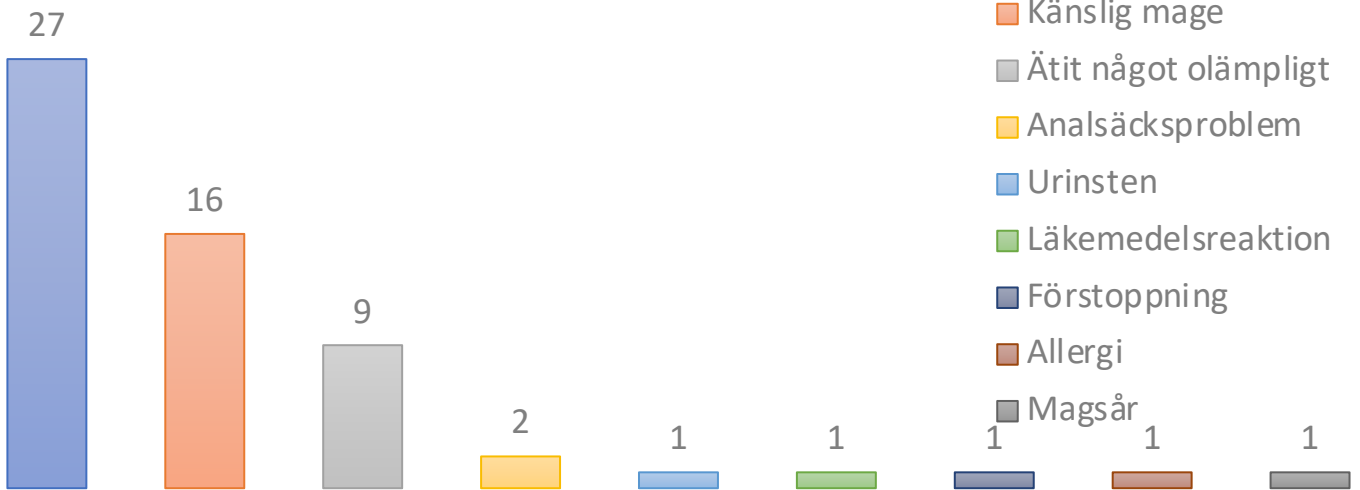

Mag-/tarmproblem

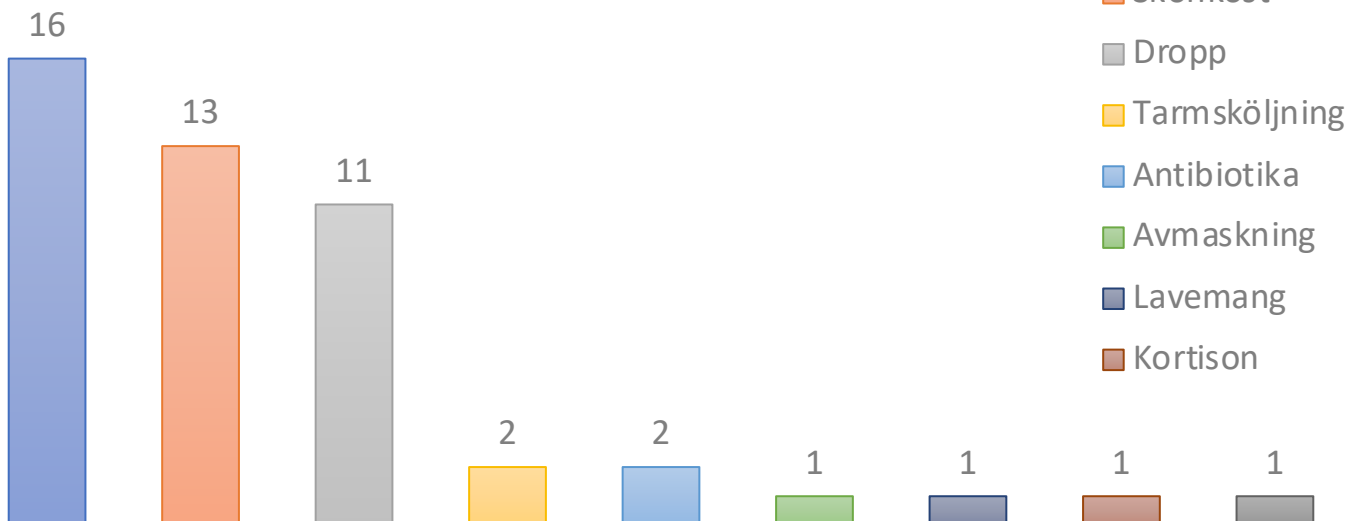
Har du anlitat veterinär p.g.a. mag-tarmproblem?

Diagnos

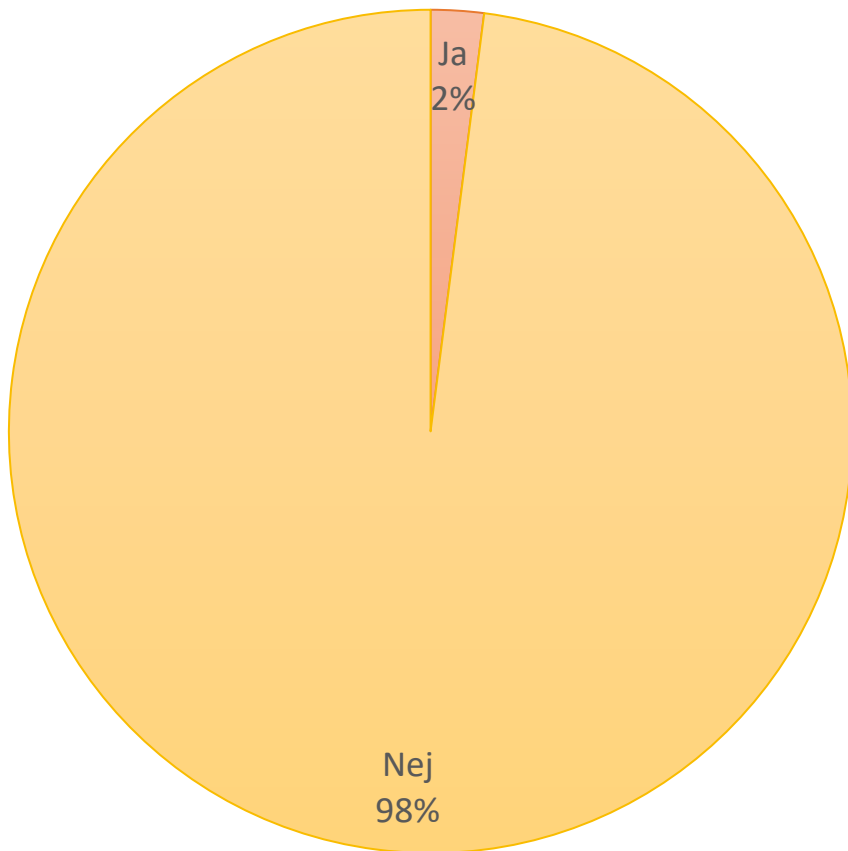

Behandling

Ögonfrågor

Har din hund visat tecken på nedsatt synförmåga?

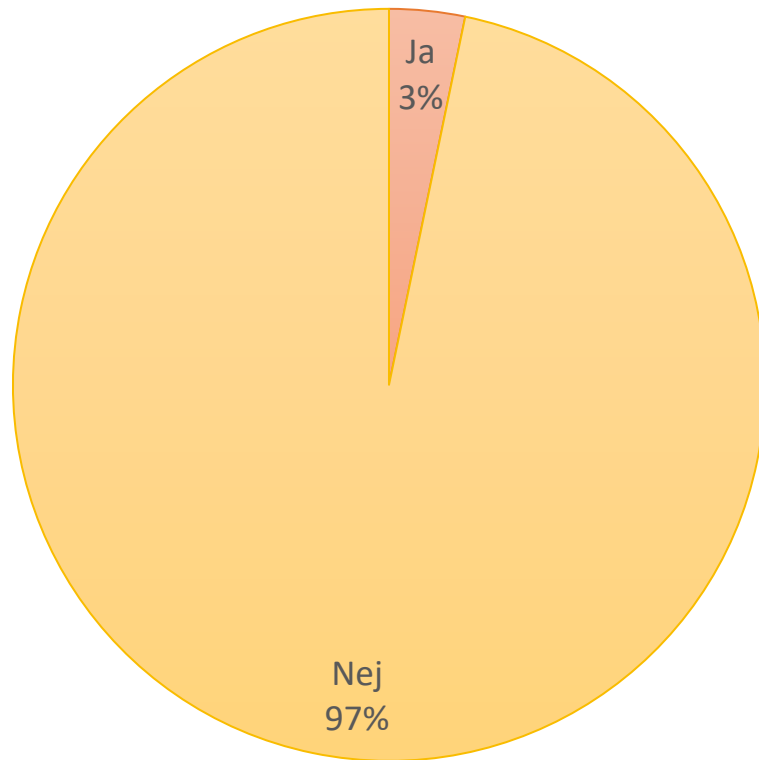
Diagnos	
Blind från födsel på ena ögat	1
Blind troligen PRA	1
Åldersstarr	1
Ser dåligt i mörker	1
Rädd	1

Övriga ögonproblem:	
Rinnande ögon	126
Dysticiakis	2
Cherry eye	1

Krampanfall

Har din hund haft krampanfall/epilepsi?

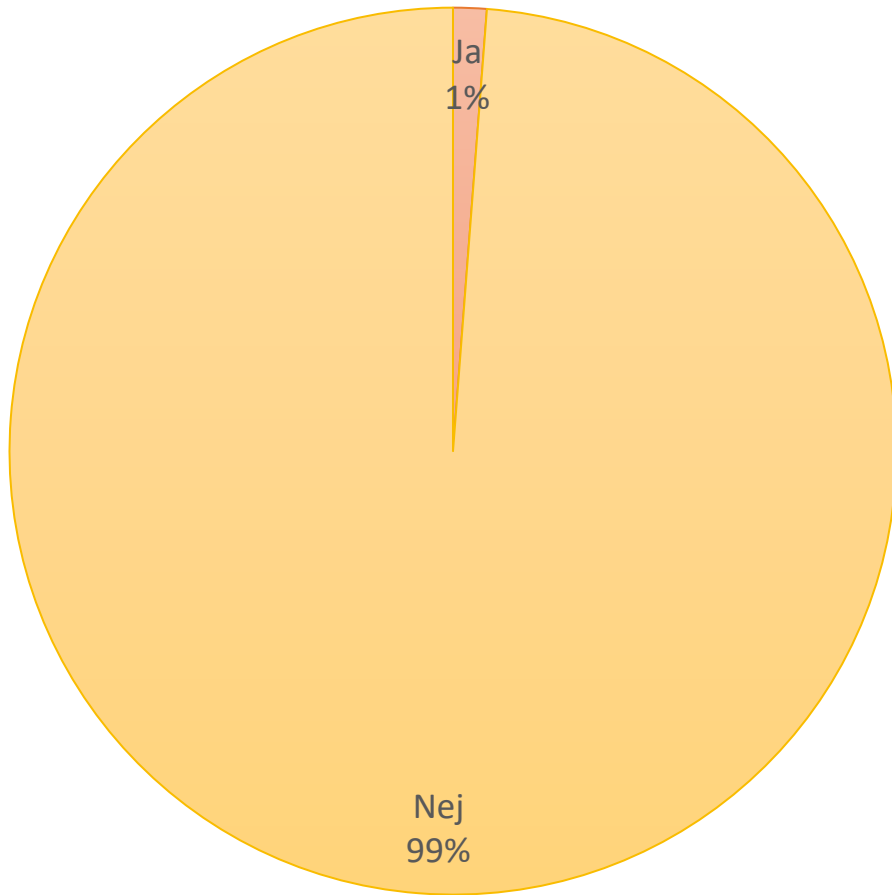

Kortvariga anfall som ej upprepat sig	4
Upprepade anfall, besvärsfri utan behandling	3

Behandling
Ingen med pågående behandling

Hjärtproblem

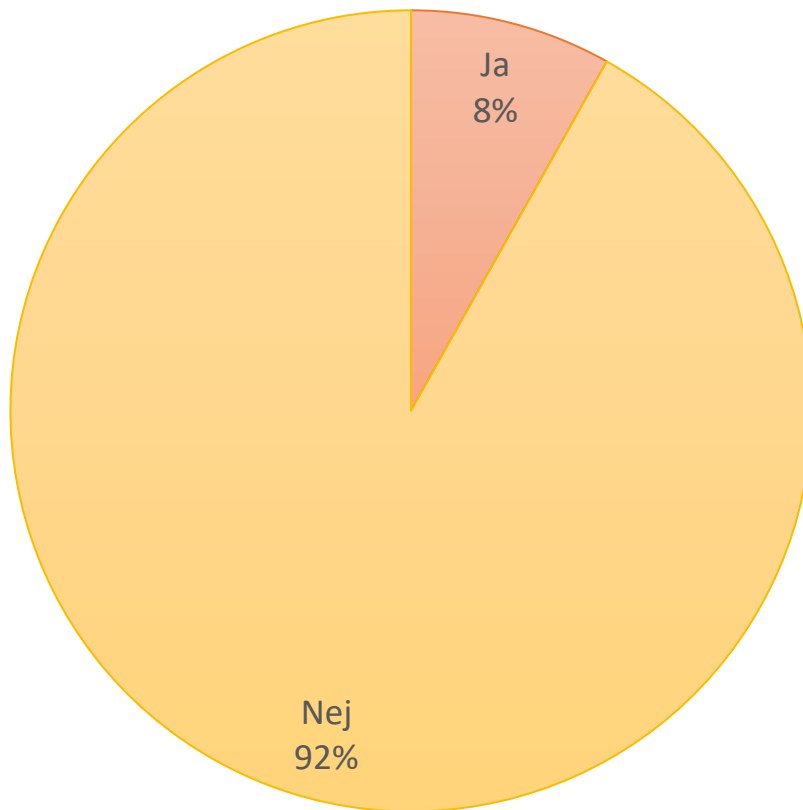
Har din hund haft hjärtproblem?

Diagnos:	
Endokardos	1
Förstorat hjärta	1
PDA	1

Öronproblem

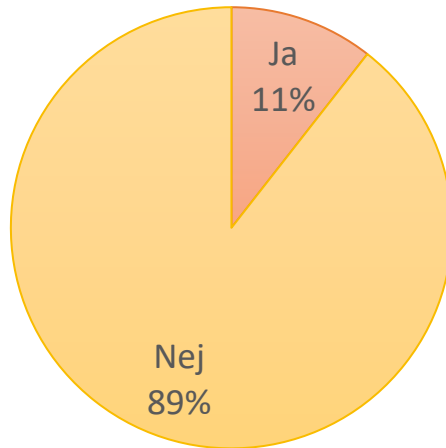
Har din hund haft klåda/eksem i öronen?

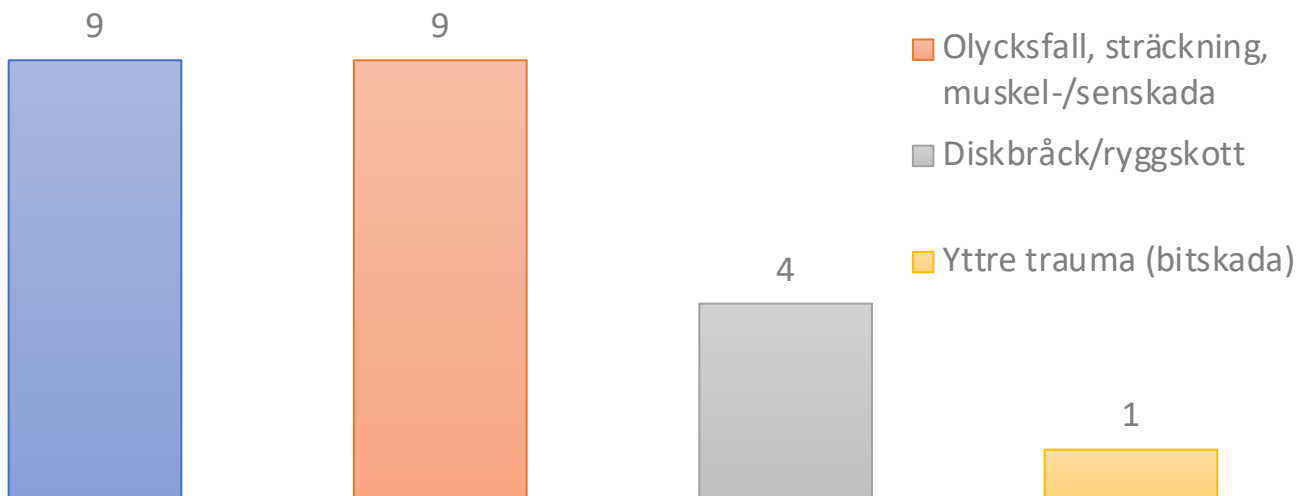
Andra öronproblem	
Öroninflammation	9
Rävsabb	1

Hälta

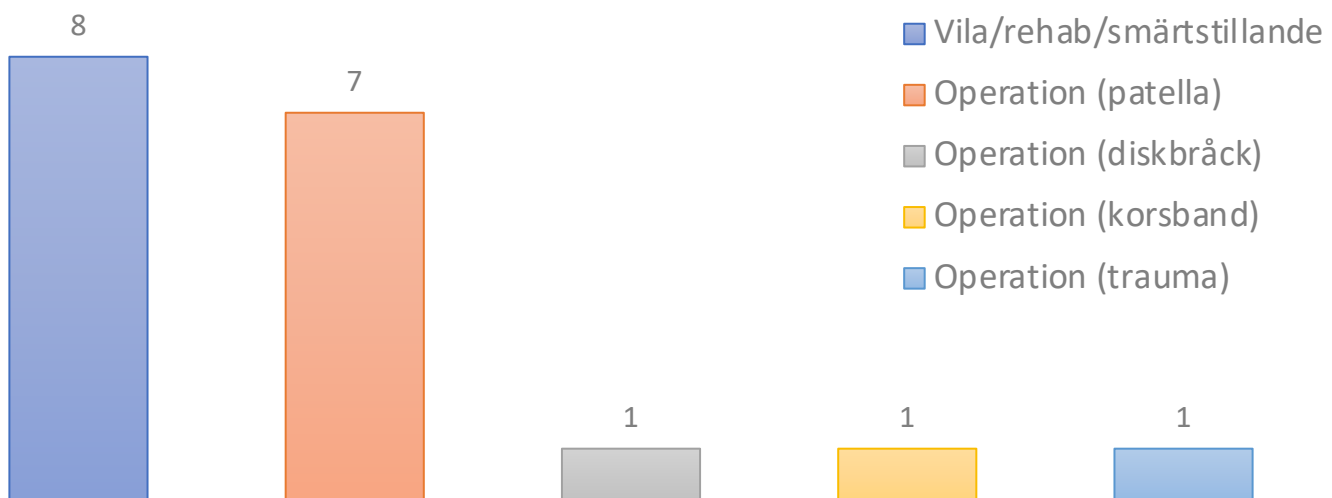
Har din hund haft hälta, andra tecken på smärta eller andra symptom som lett till aktivitetsinskränkningar?

Diagnos

Behandling

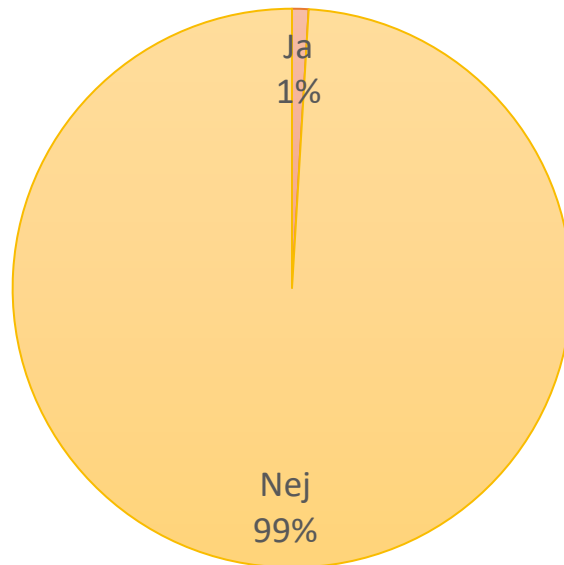

Övriga hälsoproblem

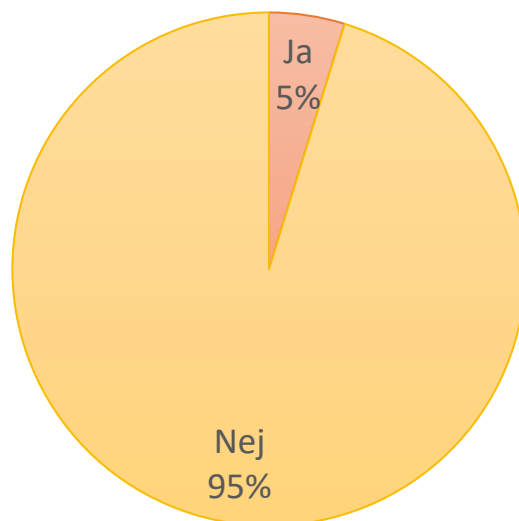
Tandlossning	5
Urinsten	4
Analsäcksproblem	2
Elakartad juvertumör	1
Sköldkörtelrubbing	1
Njurproblem	1
Nedsatt leverfunktion	1
SLE	1
Hjärnatrofi	1

Frågor gällande tikar

Har din tik haft livmoderinflammation?

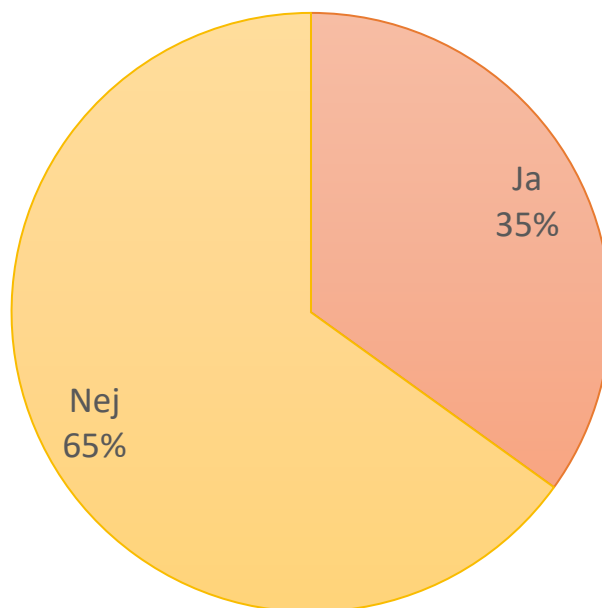
Har din tik varit så besvärad av skendräktighet att du sökt veterinär för det?

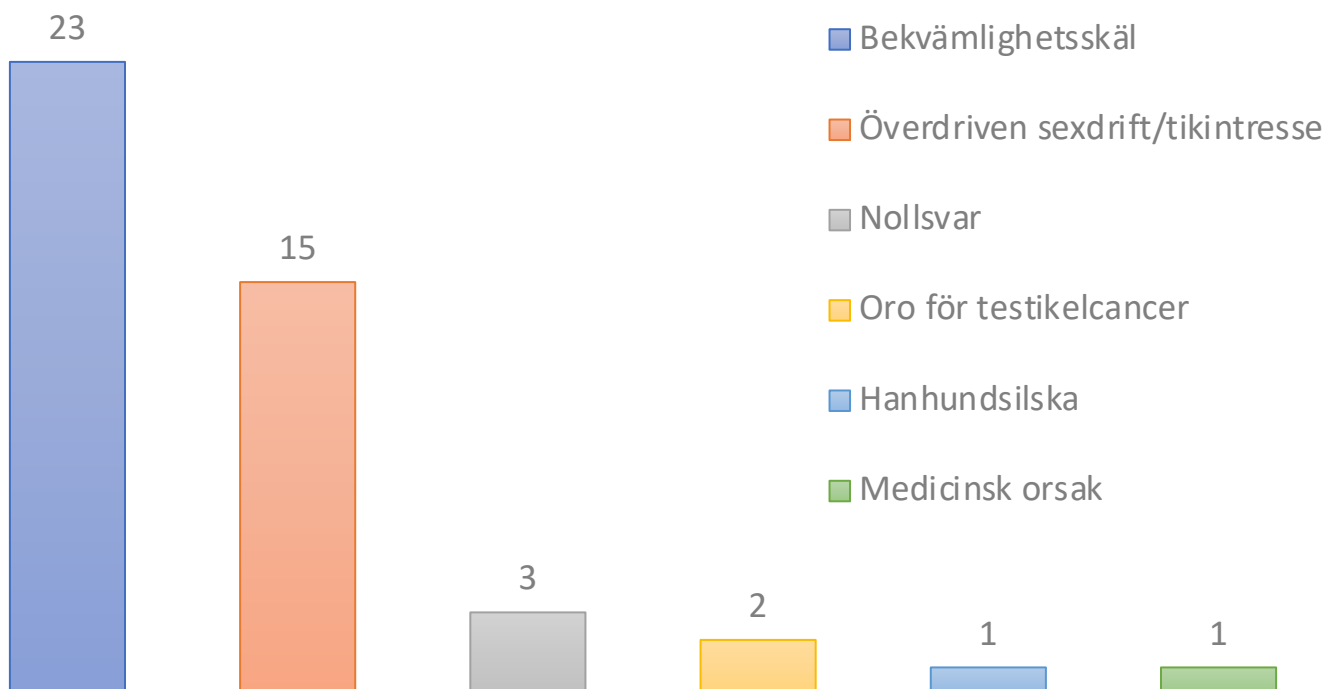
Problem i samband med parning/valpning:	Antal svar
2 st tikar har fått kejsarsnitt, för fel läge av valp	1
Kalciumbrist	3
Inte aktuellt	3
Steriliserad	2
Kejsarsnitt	1
Nej	10

Frågor gällande hanar

Är din hanhund kastrerad?

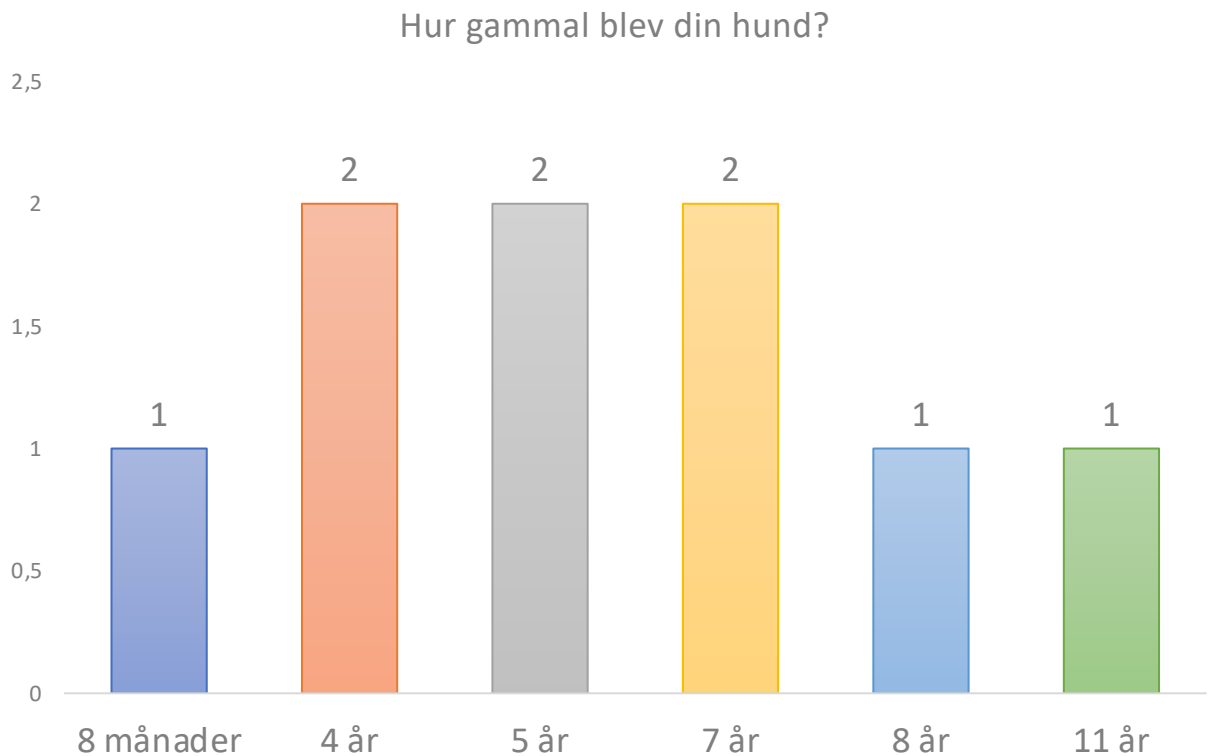
Om ja, varför?

Påståenden:

Min hund har överdrivet stort intresse för tikar	18
Min hund är hanhundsaggressiv	24

Frågor om hundar som inte längre finns i livet

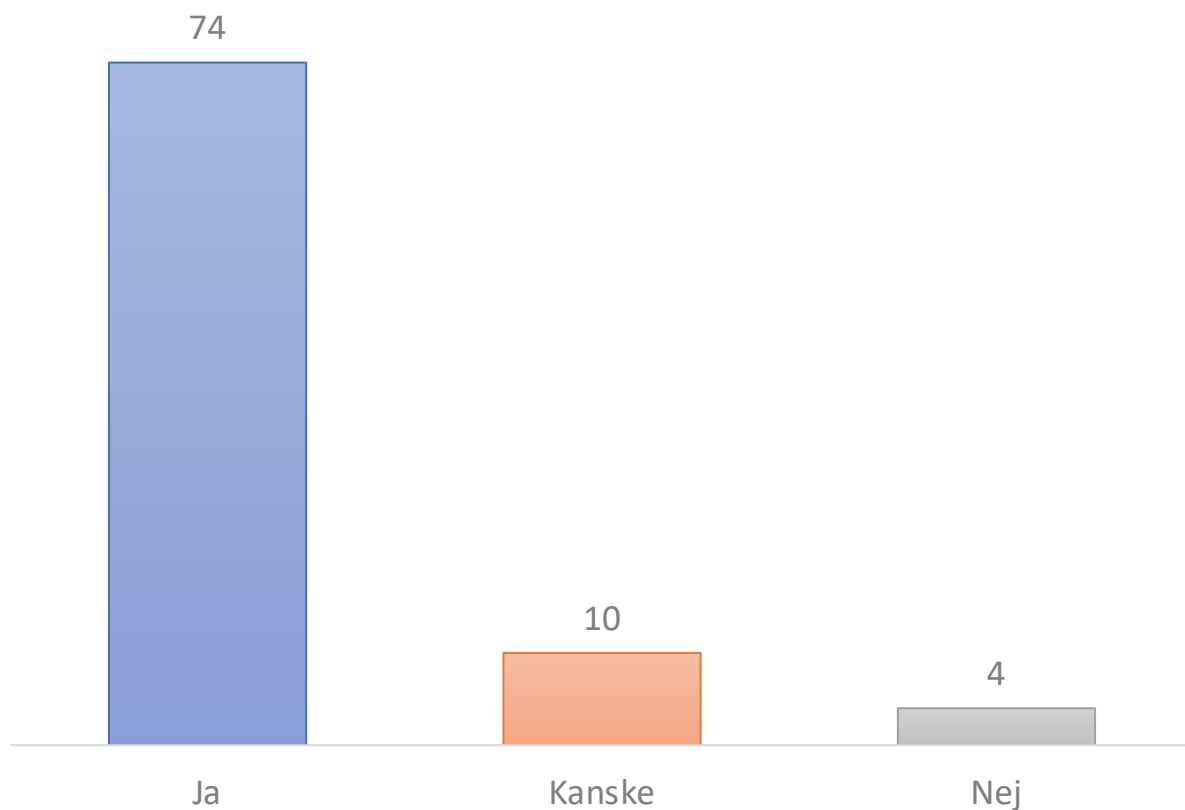
Av vilken anledning?

Andningsproblem o svår hosta	1
Blödande avföring och diarréer tarmrubbningar, sköldkörtel problem, mkt dåligt allmäntillstånd så vi beslutade att ta bort henne	1
Icke behandlingsbar sjukdom i hjärnan	1
Ihjälbiten av en annan hund	1
Magknip, blod i avföring, åt inte, spydde galla	1
Njur problem troligen förgiftning enligt veterinär.	1

Frågor om att skaffa ny malteser

Kan du tänka dig att åter skaffa en malteser?

Om nej, varför?	
Åldersskäl	5
Inte nöjd med tidigare malteser	3

Bilaga 2: Statistik BPH

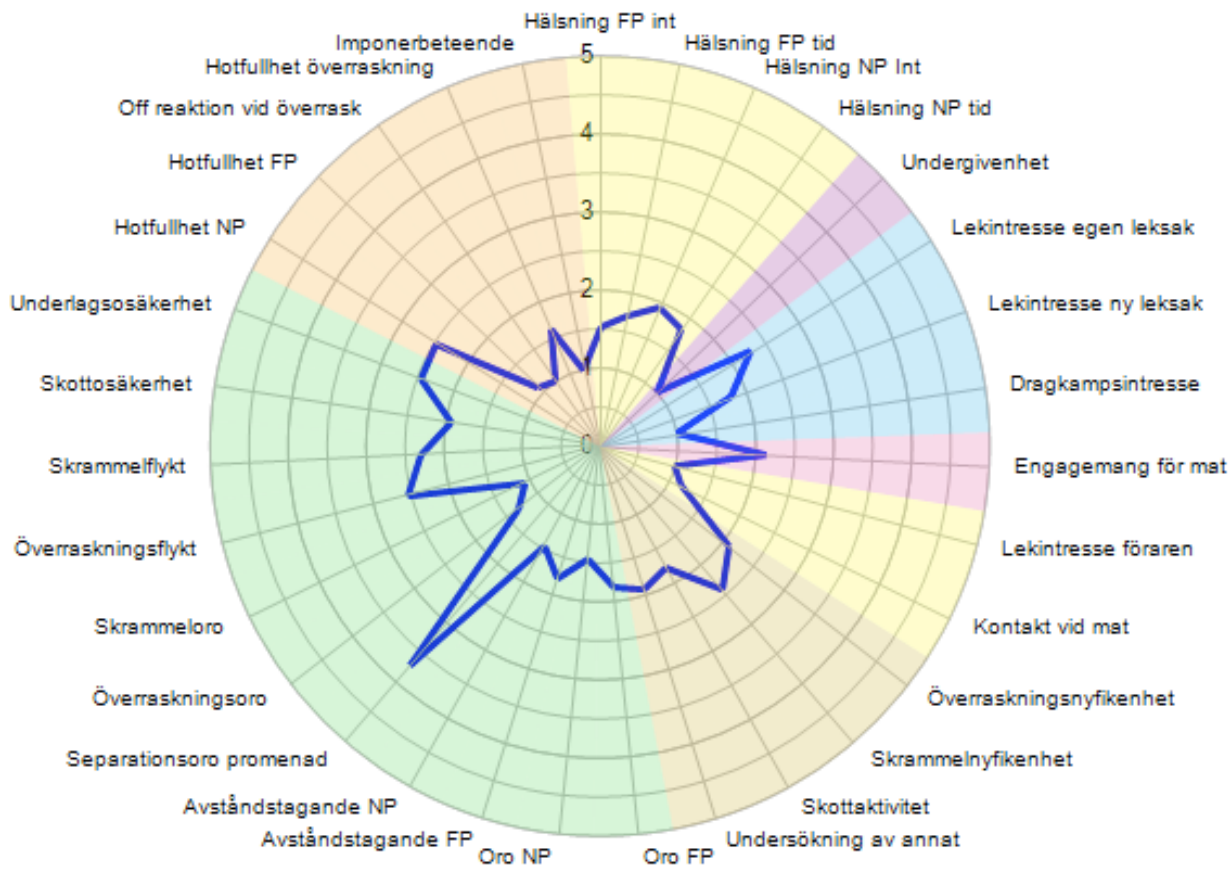
BPH översikt

Sammanställning per år	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt för 2010-2023
<i>Antal födda</i>	115	74	106	127	134	138	153	182	186	156	182	178	193	106	2 030
<i>Antal starter BPH</i>	1	2		1	2	1		1	2			2	1		13
<i>varav genomförda BPH</i>	1	2		1	2	1		1	2			2	1		13
<i>Med skott</i>	1	1		1	2	1		1	2			2	0		11
<i>varav - hanar</i>	0	0		0	1	0		1	1			0	0		3
<i>varav - tikar</i>	1	1		1	1	1		0	1			2	0		8
<i>Utan skott</i>	0	1		0	0	0		0	0			0	1		2
<i>varav - hanar</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0
<i>varav - tikar</i>	0	1		0	0	0		0	0			0	1		2
<i>Ägaren avstår skott</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0
<i>Beskrivaren avbryter</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0
<i>Ägaren avbryter</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0
<i>Oacceptabelt beteende</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0
<i>Fördjupad genomgång</i>	0	0		0	0	0		0	0			0	0		0

Hälsning
Ungivenhet
Lekintresse
Matengagemang
Förarkontakt
Nyfikenhet
Rädsla/osäkerhet
Hot/aggressivitet

BPH Medelvärde

”Spindeldiagram”

— Rasen (13 st, Samtliga)

BPH Lista

Lista över hundar som genomfört BPH

Regnr	Hundnamn	Kön	Datum	Genomförd BPH
S61231/2007	Aqua Di Roma De Madame Channel	H	2015-04-11	ja
SE12237/2020	Malvina Katringreen Maltese	T	2020-06-27	ja
SE13705/2022	Tauro Magany	H	2022-08-06	ja
SE19415/2022	Tauro Rapolas	H	2022-09-25	ja
SE24686/2011	Sweet Fairyeyes Pretty In Pink	T	2019-11-09	ja
SE27852/2015	Shigella's Spanish Amorina	T	2019-11-09	ja
SE33557/2016	Didi Satiamore	T	2018-05-13	ja
SE37201/2013	Sweet Fairyeyes Pink Flowerpearl	T	2019-11-09	ja
SE38776/2011	Sweet Fairyeyes Pink Flowershowe	T	2018-05-12	ja
SE44313/2017	Silkesamore Casmir	H	2020-06-27	ja
SE51884/2018	Silkesamore Karo	H	2020-06-27	ja
SE51887/2018	Silkesamore Kelly	T	2020-06-27	ja
SE56038/2014	Sweet Fairyeyes Pink Dragon Queen	T	2019-11-09	ja
SE56040/2014	Sweet Fairyeyes Pink Dragon Mounts	H	2018-04-21	ja
SE56123/2010	Sweet Fairyeyes Pink Silkyfairy	T	2018-04-21	ja